

Підсумовуючи сказане, можна дійти висновку, що найбільш суттєвою характеристикою золота у сучасному світі є його фактичне існування у двох різних якостях – сировини та фінансового інструмента. Неборговий характер золота, його традиційне визнання населенням як символу багатства та незалежність, яку воно надає власнику, дозволяють золоту зберігати своє місце в міжнародних економічних відносинах. У свою чергу в складі золотовалютних резервів центральних банків держав золото є вагомим фактором підвищення національної безпеки.

АСИМЕТРІЯ ІНФОРМАЦІЇ: СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ

***В.А. Чередниченко, к.е.н., доцент
Одеський національний політехнічний університет***

В умовах України реалізація економічного прагматизму має відбуватися через поглиблення інституційних реформ і доповнення ринкових інструментів державною політикою, спрямованою на економічне зростання. Держава повинна через структурні зрушення у економіко-правових відносинах цілеспрямовано формувати інституційне підґрунтя для розвитку чутливості економіки до позитивних сигналів економічного зростання. Прагматизм часто змушує йти набагато довшим шляхом, ніж той, який пропонують технократичні, але завідомо нереалістичні підходи. Проте ця довжина шляху компенсується високою вірогідністю позитивного результату, адже він гарантує синергетичний ефект інклюзивного розвитку на засадах подолання кризи довіри в суспільстві.

Сучасна економічна наука виробила добре розвинену теорію неспроможностей ринку. Згідно з цією теорією до класичних неспроможностей ринку належать: проблема суспільних благ; проблема монополій; проблема зовнішніх ефектів; проблема інформаційної асиметрії. Це загальноприйняті підстави для втручання держави в господарську діяльність через проведення відповідної політики та застосування певних методів державно-політичного регулювання економічної сфери. До того ж неофіційні обмеження в сучасних економічних системах набувають все більшої значимості й спрямовані на координацію повторюваної людської взаємодії, серед яких – розширення, вдосконалення і видозмінювання офіційних правил, суспільно схвалені норми поведінки, добровільно обрані стандарти поведінки [1, с. 55-56].

Дослідженню проблеми асиметрії інформації присвячені роботи таких видатних вчених як Дж.Акерлоф, У.Вікрі, М.Дженсен, В.Меклінг, Л.Мізес, Дж.Міррліс, Д.Норт, М.Спенс, Дж.Стігліц, О.Тоффлер.

Проблема інформаційної асиметрії полягає у тому, що при взаємодії суб'єктів ринку один з них (наприклад, виробник) може мати більше інформації про товар, ніж інший суб'єкт (наприклад, споживач). Отже, розподіл інформації між ними асиметричний. Така асиметрія може позначитись на виборі споживача через те, що виробник буде зацікавлений надавати про товар більше інформації, якщо той є якісним, однак у випадку, якщо товар має якісь вади, він буде намагатися приховати інформацію про це від споживача. Внаслідок таких дій недостатньо обізнаний споживач може зробити нераціональний вибір, купуючи товар, який би він ніколи не купив, якби мав повну інформацію про нього [2].

Асиметрія інформації, на думку Дж.Стігліца, тісно пов'язана з асиметрією економічних можливостей, а погіршення інвестиційного клімату країни внаслідок економічних криз може бути прогнозовано саме на основі цієї концепції [3].

Суб'єкти ринку можуть боротися з інформаційною асиметрією самотужки, наприклад, через посилення на стандарти чи технічні умови у договорах, добровільну сертифікацію продукції, систем якості або персоналу, видання журналів споживачів з інформацією про недоброякісних виробників і продавців тощо. Однак держава також може втручатися в економічне життя з метою виправлення інформаційної асиметрії. Таке державне втручання може виражатися у таких формах:

- законодавчий захист прав споживачів і гарантії поширення інформації про умови та засоби контролю якості продукції;
- встановлення вимог до маркування продукції, у тому числі щодо її виробника та його місцезнаходження, дати виготовлення та терміну придатності, вмісту, відповідного стандарту та факту проходження обов'язкової сертифікації тощо;
- запровадження процедур підтвердження достатньої кваліфікації виробника, продавця чи виконавця (ліцензування, атестація, акредитація, сертифікація тощо).

Загалом, існування «провалів» ринку передбачає певний простір для регуляторної діяльності уряду. Але цей факт не гарантує, що конкретна регуляторна діяльність, спрямована на виправлення ринкових «провалів», є обов'язковою і бажаною. Світова і вітчизняна практика засвідчує, що адміністрування робиться небезпечним, коли воно не має економічного обґрунтування.

Ринкові процеси, що розгортаються в Україні, завжди будуть відрізнятися від процесів, що відбуваються в інших країнах. Своєчасне врахування українського менталітету, збереження позитивних історичних традицій господарювання, точні оцінки варіантів економічної поведінки не абстрактних виробників і споживачів, а сучасних громадян України є обов'язковими вимогами, без урахування яких держава не зможе налагодити ефективне функціонування й регулювання економіки.

Список використаних джерел

1. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / пер. з англ. І.Дзюб. – К.: Основи, 2000. – 198 с.
2. Акерлоф Дж. Рынок «лимонов»: неопределенность качества и рыночный механизм // THESIS. 1994. Вып. 6. – С. 91-104.
3. Стигліц Дж.Ю. Економіка державного сектору / Пер. з англ. А.Олійник, Р.Скіпальський. – К.: Основи, 1998. – 854 с.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ (протистояння США та КНР)

*Л.Ю. Балабан, студентка
Н.О. Черепанова, старший викладач
Одеський національний політехнічний університет*

Суспільство складається з економічної, соціальної, політичної та духовної сфер, які тісно переплетені і взаємопов'язані. Економічна сфера та її розвиток завжди сприймалась як підґрунтя, базис, передумова розвитку соціуму. Зазначимо, що поняття «розвиток» тлумачиться в науковій літературі як незворотна, спрямована, необхідна зміна матеріальних та ідеальних об'єктів в результаті чого виникає нова якість. Розвиток має такі ознаки: якісні зміни в предметі, явищі або процесі; певна спрямованість; спадкоємність та незворотність розвитку. Поняття «суспільство» розуміється як сукупність людей, об'єднаних соціальними нормами, інститутами, цінностями. Що ж виступає рушійними силами розвитку суспільства взагалі та його економічної сфери, зокрема?